

PROJECTE

HISTÒRIA I VIDES

Alumnat 2Batx - Història d'Espanya i Catalunya & Cultura Audiovisual

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

“*Història i vides*” és un projecte impulsat des de la matèria comuna Història d'Espanya i Catalunya i de la matèria de modalitat Cultura Audiovisual de 2n de batxillerat, amb la voluntat de reconstruir el passat recent del nostre país a través de la memòria col·lectiva. El diàleg intergeneracional dels alumnes amb els seus avis, pares i mares i coneguts, es materialitza en un breu documental que tracta d'establir les relacions entre els fets estudiats en el currículum acadèmic de la matèria d'Història i les memòries, records i anècdotes del seu entorn humà. En paraules de la periodista i premi Nobel de literatura Svetlana Alexiévix: “*la Història succeeix al cor dels homes i les dones que la viuen*”. Aquest projecte n'és una prova ben visible.

El treball consisteix a cercar un testimoni directe d'un fet significatiu de la Història contemporània, preferentment nacional tot i que, si s'escau, es pot incloure un fet internacional, ara bé, sempre treballat a classe. En aquest sentit els límits cronològics i geogràfics queden fixats, en primer lloc, pel currículum de batxillerat -història contemporània d'Espanya i Catalunya (1808-1986)- i, en segon lloc, per el mateix testimoni escollit per l'alumne. Resulta difícil trobar algú que pugui parlar directament dels fets associats a la Guerra del Francès de l'any 1808, però, si s'escau, és possible entrevistar un testimoni d'algun record familiar relacionat amb aquells llunyans fets o, fins i tot, entrevistar un especialista (arqueòleg, arxiver, historiador) que ens comenti alguna evidència material o textual d'aquella època. En general, l'experiència del projecte posa de manifest que els alumnes escullen testimonis directes de la història més recent com per exemple, homes i dones que van viure de petits la postguerra, la repressió franquista o van viure com a joves compromesos l'etapa de la transició.

Un cop escollit el fet i el testimoni, els alumnes han d'elaborar un guió de preguntes per afavorir que el testimoni expliqui la seva experiència. Aquest guió servirà de base pel definitiu guió literari on, a més del context històric, s'acompanyarà de l'esbós de la direcció de fotografia (material, atrezzo, il·luminació...). Aquesta documentació, que s'ha d'entregar abans de la elaboració definitiva del documental, servirà per orientar la temàtica i l'enfocament del projecte, en cas de que el professor així ho consideri, i per facilitar el rodatge i muntatge final. El resultat ha de ser un vídeo, amb una duració de 8 o 10 minuts, en format documental, on es reculli l'explicació oral del testimoni (entrevista) contextualitzant-la històricament i visualment amb recursos i material gràfic. És imprescindible dotar el documental de l'estil visual propi de la temàtica a través de la il·luminació, l'escenografia, la música, els plans i els angles. Cal també tenir cura de l'estructura del documental dividint-lo en els diferents actes per introduir el context, aportar dades significatives i arribar a una conclusió.

OBJECTIUS

A continuació podeu veure els objectius principals del projecte:

1. Seleccionar, analitzar i interpretar informació històrica de fonts directes i indirectes, valorar les diverses interpretacions historiogràfiques i realitzar algunes activitats d'indagació i síntesi per obtenir conclusions raonades sobre alguns aspectes de l'evolució històrica de Catalunya i Espanya, aplicant la terminologia apropiada.
2. Emprar amb propietat els codis específics del llenguatge visual i audiovisual, especialment els del llenguatge documental.
3. Valorar la història com a disciplina i l'anàlisi històrica com un procés en constant

daina·isard cooperativa d'ensenyament

Cerdanya, 15. 08640 Olesa de Montserrat, Barcelona | Tel +34 937 780 994 Fax +34 937 784 222 | escola@daina-isard.cat

www.daina-isard.cat

- reelaboració, i emprar el coneixement històric per argumentar les pròpies idees i revisar-les de manera crítica, tenint en compte nova informació i superant estereotips i prejudicis
4. Aplicar coneixements de producció d'imatges tecnològiques en la realització de projectes, desenvolupant diferents dinàmiques de treball individual i en grup, de manera activa, planificada i responsable.
  5. Despertar la consciència del passat històric com una realitat viva que connecta generacions diferents i provocar la intercomunicació entre col·lectius per elaborar una memòria comuna intergeneracional des del respecte i els valors democràtics.
  6. Analitzar quines són les característiques del llenguatge audiovisual propi del gènere documental per poder expressar les idees correctament.
  7. Despertar el sentit crític dins del món audiovisual.

CONTEXT EN QUÈ ES DESENVOLUPA

L'escola Daina-Isard és una cooperativa educativa situada a Olesa de Montserrat, fundada l'any 1969. L'escola té com a missió la creació, la transmissió i la difusió de la cultura com a mecanisme de construcció de la persona i la seva visió del món. Impartim l'ensenyament en totes les seves vessants, fomentant la realització de qualsevol activitat de tipus docent, cultural o formativa en l'àrea del saber, ja sigui tècnica, artística, esportiva o d'altres àmbits, i de forma independent o interrelacionada amb altres àmbits de dins i fora de l'Escola. Connectem el coneixement dins l'Escola, i l'Escola amb tot allò que l'envolta.

Es tracta, doncs, d'un projecte transversal que contempla tota la vida educativa des dels 3 fins als 18 anys. Un projecte que, unificat al llarg de quinze cursos, ens permet un major coneixement de l'alumnat, dels seus interessos, de les seves necessitats i del seu potencial. Volem formar persones competents per a la incertesa del futur, persones que visquin en societat, hi intervinguin i la transformin.

Pel que fa al batxillerat, els estudis estan orientats a que l'alumne/a pugui assolir l'excel·lència acadèmica, a la preparació pels estudis superiors (Universitat o Cicles) i obtenir una projecció social i professional des de qualsevol de les modalitats de Batxillerat. Volem preparar persones que siguin fonts, i no dipòsits.

El projecte "Història i Vides" s'insereix plenament en aquesta filosofia de centre dins del batxillerat on, a més de la formació acadèmica, volem despertar en els alumnes la sensibilitat pel passat, l'interès pel diàleg entre generacions i el gust per la recerca i l'elaboració de materials audiovisuals divulgatius i crítics.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES I ÀREES CURRICULARS INCLOSES

El projecte "Història i Vides" mobilitza tota una sèrie de competències entre les àrees curriculars d'Història d'Espanya i Catalunya i Cultura Audiovisual:

1. Competència en la crítica de les fonts històriques. L'alumnat, a través de l'experiència en la documentació per contextualitzar el testimoni, afronta la necessària verificació i versemblança del testimoni tot introduint-se en el mètode de la investigació històrica. La crítica a fonts diverses i rigoroses li permeten entendre més acuradament el fenomen que està estudiant i comprendre com l'experiència del testimoni s'entrellaça amb el coneixement històric per desmentir-lo o confirmar-lo..
2. Competència social i cívica. El projecte permet a l'alumne formar-se una consciència històrica, sentint-se partícip de la construcció de la realitat social mitjançant la investigació sobre l'experiència històrica en les vides de persones del seu entorn. Aquest fet els ajuda a pensar-se com a éssers històrics, vinculats a membres d'un col·lectiu amb el qual es comparteix una història, un territori, unes tradicions i una determinada visió del món. Finalment, el projecte tracta d'orientar a l'alumne cap a una sensibilització de la pluralitat i la diversitat social i cultural dins el marc de les institucions democràtiques.
3. Competència comunicativa visual i audiovisual. El projecte permet els alumnes d'assolir el coneixement i la utilització del llenguatge audiovisual en la creació del documental consolidant l'expertesa que han assolit en el decurs de les sessions acadèmiques.

TEMPORITZACIÓ I RECURSOS HUMANS I MATERIALS

L'experiència es va realitzar el passat mes de desembre i gener aprofitant la parada de les festes de nadal per poder facilitar el contacte entre familiars i coneguts. L'alumnat va disposar de diverses sessions per preparar el guió del seu documental segons la temàtica escollida. A partir de l'anàlisi de diferents referents audiovisuals, es van establir els guions que van omplir de contingut a partir de la recerca sobre els fets històrics en concret. L'alumnat ha disposat de càmeres, micròfons i diversos focos led per poder dotar les escenes de la il·luminació correcta. Tornant de les vacances, l'alumnat va fer la primera entrega. L'alumnat va exposar el seu documental i, entre la resta de companys, es van ressaltar els punts forts i els punts millorables. Sabent això, l'alumnat va disposar d'una setmana més per poder fer les modificacions corresponents.

VALORACIÓ DE L'ACTIVITAT PER PART DEL PROFESSORAT

Pel professorat implicat, l'activitat ha estat un èxit. La combinació entre aquestes dues matèries han fet factible el fet de poder arribar a diferents fets històrics més a fons i de treballar el gènere documental d'una forma més immersiva i personal. L'alumnat disposava de les rúbriques d'avaluació des de l'inici, cosa que ha ajudat a guiar a l'alumnat i ha facilitat el procés d'avaluació. Al final de l'activitat es van realitzar enquestes de valoració de l'activitat on el 89% de l'alumnat implicat valorava amb un 9 sobre 10 l'activitat. Des de l'Escola apostarà per repetir l'experiència el curs vinent.

RESULTAT DE L'EXPERIÈNCIA

Podeu consultar els documentals resultants en el següent enllaç: shorturl.at/tGP68